

Helykodit ry omaavontaohjelma

Artur och Ida hemmet- omavontasuunnitelma

Helykodit ry:n ikääntyneiden hoivapalvelut

Johdanto.....	3
1. Helykodat ry:n toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet.....	3
2. Suunnitelman laatiminen ja ylläpito	4
3 Artur och Ida hemmet yksikön tiedot	4
4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	5
4.1 Kuvaus vaaratapahtumien ja epäkohtien ilmoitus- ja oppimismenettelystä	5
4.2 Vaaratapahtumien ja epäkohtien käsittely ja raportointi Riskipulssi-työkalua hyödyntäen.....	6
4.3 Vaaratapahtumien ja epäkohtien käsittely Yksikön Artur och Ida hemmet	7
5 Asiakkaan asema, oikeudet ja oikeusturva	7
5.1 Palvelutarpeen arviointi, palveluiden hakeminen ja päätöksenteko	7
5.2 Hoitosuunnitelma.....	8
5.3 Asiakkaan kohtelu ja itsemäärämisoikeuden rajoittaminen	8
5.4 Palautekanavat ja tiedon hyödyntäminen.....	8
6 Sosiaali- ja potilasasiamies	9
6.1 Asiakasneuvonta	9
7 Palvelun sisällön omavalvonta	10
7.1 Terveysten – ja sairaanhoito	10
7.2 Lääkehoito.....	10
7.3 Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta	11
7.4 Lääkinnällisten laitteiden turvallinen käyttö.....	12
7.5 Tartuntatauti- ja infektioiden ennaltaehkäisy sekä hygieniakäytännöt	12
7.6 Ravitsemus	13
8 Henkilöstöjohtaminen ja turvallisen työnteon edellytykset	14
8.1 Henkilöstön määrä, rakenne ja ammattien harjoittamisen edellytykset ja valvonta	14
8.2 Rekrytointi.....	15
8.3 Henkilöstön rokotukset sekä työntekijä terveydentilan selvitys tuberkuloositartunnasta.....	16
9 Toimitilat ja tukipalvelut	17
9.1 Toimitilat	17
9.2 Tukipalvelut.....	17
9.2.1 Kuljetukset	17
9.2.2 Siivous- ja pyykkihuolto	17
9.3 Terveystensuojelulain mukainen omavalvonta	18
9.4 Ympäristötyö.....	18
9.5 Teknologiset ratkaisut	19
10 Asiakas- ja potilastietojen käsittely.....	19
10.1 Asiakas- ja potilastietojen käsittely	19
10.2 Tietosuoja-asetusten mukaisen osoitusvelvollisuuden toteuttaminen	19
10.3 Tietosuojavastaavan yhteystiedot	19

11	Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta	20
12	Seuranta, päivitys ja raportointi.....	21

Johdanto

1.1.2024 on tullut voimaan uusi sote-valvontalaki (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023), jossa säädetään sosiaali- ja terveystalvelujen järjestäjien valvonnasta sekä yksityisten ja julkisten palveluntuottajien toimintaedellytyksistä, rekisteröinnistä, omavalvonnasta ja viranomaisvalvonnasta. Sosiaalihuollon palvelulainsäädännössä on palveluyksikölle ja sen toiminnalle asetettuja vaatimuksia lisäksi vanhuspalvelulain (980/2012) 20 §:ssä. Asiakas- ja potilastietojen käyttöön ja luovutukseen sovelletaan puolestaan sitä koskevaa lainsäädäntöä.

Valvontalaissa säädetään palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan omavalvonnasta ja sen seurannasta. Sääntely korostaa palvelunjärjestäjien ja palveluntuottajien omaa vastuuta toiminnan asianmukaisesta ja laadukkaasta järjestämisestä sekä tuottamisesta. Omavalvonnan tavoitteena on ehkäistä palvelutoiminnassa ilmeneviä epäkohtia ja korjata puutteita. Omavalvonnan tulee olla ennakoivaa, toiminnanaikaista ja jälkikäteistä laadun- ja riskienhallintaa sekä jatkuvuuden varmistamista, jolla osaltaan varmistetaan asiakas- ja potilasturvallisuuden sekä asiakkaiden yhdenvertaisuuden toteutuminen.

Sote-valvontalain mukaisesti palveluntuottajilla tulee olla omavalvontasuunnitelma, joka on palveluyksikkökohtainen. Palvelunjärjestäjän ja useammassa kuin yhdessä palveluyksikössä palveluja antavan palveluntuottajan on laadittava omavalvontaohjelma, joka kattaa kaikki palveluntuottajan tarjoamat palvelut ja toiminnot. Omavalvonnalla varmistetaan palvelujen laatu, asiakaskeksisyys, turvallisuus ja asianmukaisuus sekä lisäksi on valvottava niiden toteutumista. Samalla omavalvonta edistää henkilöstön oikeusturvaa ja työturvallisuutta. Keskeistä on henkilöstön sitoutuminen omavalvontaan sekä henkilöstön ymmärrys omavalvonnan merkityksestä.

1. Helykodat ry:n toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Helykodat ry on suomalainen yleishyödyllinen ja voittoa tavoittelematon yhdistys, joka tuottaa hoiva-, hoito-, ja asumispalveluja yli 65-vuotiaille ja eläkeläisille. Helykodat ry tarjoaa ikääntyville heidän elämäntilanteeseensa sopivia palveluja joko palvelutalossa, ryhmäkodissa tai ikääntyneen omassa kodissa. Helykodat ry tuottaa kotihoidon palvelut Kettutien palvelutalossa.

Yhdistys on jäsenenä mm. Vanhustyön Keskusliitto ry:ssä ja Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry:ssä, Hyvinvointiala HALI ry:ssä, Kontulan ja Myllypuron kaupunginosayhdistyksissä sekä Suomalaisen Työn liitossa, joka oikeuttaa Yhteiskunnallinen yritys -tunnuksen käytön.

Helykodat ry tarjoaa ympärivuorokautista hoivaa sekä kotihoidon palveluita palvelusetelillä ostopalveluna Helsingin kaupungille. Helsingin kaupungin Ostopalvelut ja laadunhallinta -yksikkö vastaa ikääntyneiden asiakkaiden ympärivuorokautisen hoidon ostopalvelujen hankinnasta ja sopimusohjauksesta sekä palvelujen valvonnasta. Se antaa asiantuntijapalveluja, ohjausta ja tukea toimintayksikölle. Tavoitteena on varmistaa senioripalvelujen hyvä palvelu ja laatu.

2. Suunnitelman laatiminen ja ylläpito

Tämä on Helykodit ry:n yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen omavalvontaohjelmaan perustuva Artur och Ida hemmet omavalvontasuunnitelma. Omavalvontasuunnitelman laatimisesta vastaa Helykodit ry:n toiminnanjohtaja yhdessä palvelujohtajien kanssa. Suunnitelman tekemiseen osallistuu koko henkilöstö. Suunnitelma päivitetään vuosittain tai tarvittaessa toiminnassa tapahtuneiden oleellisten muutosten jälkeen. Osastokokouksissa käydään läpi omavalvontasuunnitelman sisältöä neljännesvuosittain. Omavalvontasuunnitelman lukeminen on osa uuden työntekijän perehdytystä.

Tämä suunnitelma on saatavilla Helykodit ry:n verkkosivuilla (www.helykodit.fi) sekä yksikön toimitiloissa paperiversiona. Suunnitelma löytyy henkilöstön käyttöön myös TEAMSin perehdytyskansioista. Allekirjoitetut paperimuotoiset Helykodit ry:n omavalvontasuunnitelmat arkistoidaan Kontulan Helykodit arkistoon. Arkistossa säilytysaika on 10 vuotta.

Omavalvontasuunnitelma on tehty yhteistyössä palvelujohtajan ja henkilökunnan kanssa. Omavalvontasuunnitelma on tulostettuna yksikössä ja löytyy Helykotien Sharepointista sekä Helykotien internet sivuilta. Suunnitelma on käyty läpi tiimipalaverissa henkilöstön kanssa. Sairaanhoitajat ja palvelujohtajat kokoontuivat keväällä 2024 useamman kerran kirjoittamaan eri osa-alueita. Fysioterapeutti on kirjoittanut kuntoutusta ja apuvälineitä koskevat kappaleet.

3 Artur och Ida hemmet yksikön tiedot

Artur och Ida hemmet

Katuosoite: Kivensilmänkuja 7

Postinumero: 00920

Postitoimipaikka: Helsinki

Yksikön vastuuhenkilöt ja puhelinnumerot: Toiminnanjohtaja Iisa Honkavaara 0504006607 ja Anna-Greta Savolainen 0505555647

Yksikön puhelinnumero: 0503264567

Helykodin kotisivut: <https://www.helykodit.fi/>

Ympärivuorokautinen palveluasuminen on tarkoitettu iäkkäille henkilöille, jotka eivät enää selviydy omassa kodissaan kotihoidon apujen turvin. Hoiva ja huolenpito perustuvat yksilölliseen, asiakkaan tarpeista lähtevään hoito- ja palvelusuunnitelmaan. ympärivuorokautisessa palveluasumisessa toteutetaan monialaista yhteistyötä asiakkaan, omaisten, vastuuhoidajan ja moniammatillisen tiimin kanssa.

Artur och Ida hemmet on ruotsinkielinen ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikkö, joka tarjoaa pitkäaikaista ympärivuorokautista hoitoa 19 muistisairaalle asiakkaalle. Ympärivuorokautinen palveluasuminen

on tarkoitettu iäkkäille henkilöille, jotka eivät enää selviydy omassa kodissaan kotihoidon apujen turvin. Hoiva ja huolenpito perustuvat yksilölliseen, asiakkaan tarpeista lähtevään hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa toteutetaan monialaista yhteistyötä asiakkaan, omaisten, vastuuhoitajan ja moniammatillisen tiimin kanssa.

Jokaisella asukkaalla on oma huone ja kylpyhuone/wc-tilat. Yhteisissä tiloissa sijaitsevat ruokailu-, oleskelutila ja keittiö. Muita tiloja on henkilöstötilat, sauna, kodinhoitotila, ruokasali. Kellarikerroksessa sijaitsee askarteluhuone ja kuntosali. Ryhmäkodilla on saunavuoroja myös viidennen kerroksen saunaosastolta. Ryhmäkodilla on oma sisäpiha, jossa on omenapuutarha.

4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Helykodit ry turvaa laatupolitiikkansa mukaisesti asiakkaiden toimintakykyä ja hyvinvointia laadukkailla palveluilla, jotka perustuvat asiakkaiden tarpeisiin ja odotuksiin. Helykotien johto saa riskienhallinnan avulla kokonaiskuvan toimintansa merkittävimmistä riskeistä ja pystyy siten sovittamaan päätöksensä, ja riskejä rajoittavat toimenpiteet riskinkantokykynsä ja riskinottohalunsa puitteisiin. Toimintasuunnitelmia ja strategiaa valmisteltaessa arvioidaan merkittävimpien riskien ja riskienhallinnan tila. Uusien ja muuttuneiden riskien vaikutukset voidaan siten huomioida strategiaa laadittaessa.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla johto pyrkii riittävällä tarkkuudella varmistamaan toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden. Sisäiseen valvontaan kuuluvat valvontatoimenpiteet auttavat varmistamaan tavoitteiden saavuttamista, säännösten ja määräysten noudattamista, resurssien tarkoituksenmukaista käyttöä, omaisuuden turvaamista ja tiedon luotettavuutta. Sisäistä valvontaa suoritetaan Helykotien kaikissa toiminnoissa.

4.1 Kuvaus vaaratapahtumien ja epäkohtien ilmoitus- ja oppimismenettelystä

Henkilökunnan tulee olla tietoinen turvallisuusriskeistä ja turvallisuuden tilasta. Jokainen työntekijä huolehtii osaltaan siitä, että työskentelyn olosuhteet mahdollistavat turvallisen työn tekemisen sekä turvallisen ja laadukkaan hoidon ja palvelun. Jokaisella työntekijällä on lakisääteinen ja eettinen velvollisuus toimia asiakas- ja potilasturvallisesti sekä velvollisuus ilmoittaa vaaratilanteet tai tietoonsa tulleen epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa. Palvelujohtajat tiedottavat henkilöstölleen ilmoitusvelvollisuudesta ja sen käyttöön liittyvistä asioista ja vastaavat arjen käytäntöjen luomisesta. Työntekijät ilmoittavat havaitsemansa epäkohdat, vaaratapahtumat tai niiden uhat omalle esihenkilölleen Riskipulssi-järjestelmän kautta. Vaaratapahtumien, havaittujen epäkohtien ja läheltä piti -tilanteiden käsittelyyn kuuluu niiden avoin puheeksi ottaminen, kirjaaminen, analysointi, tarvittavat toimenpiteet ja raportointi niin henkilökunnan kuin asiakkaidenkin kanssa. Vastuu riskienhallinnassa ja saadun tiedon hyödyntämisessä kehitystyössä on palvelujohtajilla sekä toiminnanjohtajalla.

Vaarojen arvioinnin tekeminen työpaikalla on lakisääteinen velvoite, josta huolehditaan vuosittain. Vaarojen arviointi on prosessi, jossa työnantaja ja työntekijät yhdessä tunnistavat ja arvioivat työpaikan vaara- ja kuormitustekijät sekä niiden vaikutukset turvallisuuteen ja toimintaan. Samalla selvitetään ja kuvataan keinot, joiden avulla pystytään varautumaan vaaratilanteita varten, suojautumaan niiltä ja turvaamaan toiminnan jatkuvuus häiriötilanteissa.

Helykodit ry:n työsuojelutoimikunta ja johtoryhmä käsittelevät työsuojelutilastot puolivuositain ja suunnittelevat niiden pohjalta tarvittavat toimenpiteet. Toiminnanjohtaja vie epäkohdat ja riskit hallituksen tietoon, joka tarvittaessa tekee päätöksiä riskinhallinnan varmistamiseksi. Vaaratapahtumista ja epäkohdista seuranneita toimintakäytäntöjen muutoksia ja hyviä käytäntöjä jaetaan aktiivisesti Helykotien sisällä.

Henkilökunnalle järjestetään asiakas- ja potilasturvallisuuskoulutuksia, esimerkiksi vaaratapahtumien ja epäkohtien ilmoittamiseen liittyen. Lisäksi henkilöstön käytössä on Skholen -verkkokoulutukset. Yleisten koulutusten lisäksi on erillisiä ensiavun, infektioiden, lääkehoidon ja tapaturmien ehkäisyyn sekä asiakkaan kohtaamiseen liittyviä koulutuksia.

4.2 Vaaratapahtumien ja epäkohtien käsittely ja raportointi Riskipulssi-työkalua hyödyntäen

Riskipulssi on lakisääteisten vaarojen arviointien, työsuojelutapahtumien sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantavien vaaratapahtumien raportoinnin sähköinen työkalu. Vaaratapahtuman, esimerkiksi, lääkepoikkeaman, tapaturman tai katkoksen hoito- ja palveluketjussa ilmoituksen tekemiseen ei tarvita käyttäjätunnuksia tai kirjautumista järjestelmään.

Ilmoitus riskipulssiin tehdään aina, kun työn turvallisuus ja terveellisyys vaarantuvat. Ilmoittaminen perustuu luottamukselliseen ja syyttlemättömään vaaratapahtumien ilmoittamiseen ja käsittelyyn. Riskipulssiin voidaan toteuttaa ja päivittää työpaikan työturvallisuuden vaarojen arviointeja, hallinnoida turvallisuustietoa tallentamalla työturvallisuuden kannalta olennaisia dokumentteja ja tehdä johtamisen ja päätöksenteon tueksi raportteja ja tilastoja työtapaturmista, turvallisuuspoikkeamista sekä vaarojen arvioinneista.

Palvelujohtajat tai heidän ensisijainen sijaisensa saavat viestin sähköpostiinsa uusista ilmoituksista. Viestit katsotaan päivittäin ja arvioidaan käsittelyn kiireellisyys. Välittömiä toimenpiteitä vaativat asiat käsitellään heti. Käsittelijä aloittaa kiireettömien ilmoitusten käsittelyn viikon kuluessa. Ilmoituksen tulee olla käsitelty kahden kuukauden kuluessa. Palvelujohtajan tulee huolehtia, että järjestelmässä on sijainen poissaolojen ajan. Ilmoituksen tekninen käsittely on harvoin riittävä toimenpide. Teknisen käsittelyn lisäksi työyhteisössä käydään keskustelua ilmoituksen johdosta sekä käynnistetään tarvittavat toimenpiteet. Omavalvonnan tukena yksiköissä voidaan hyödyntää Riskipulssi-järjestelmästä saatavia raportteja.

Turvallisuuspalavereissa johtoryhmän, luottamushenkilön sekä työsuojelutoimikunnan kanssa käsitellään toiminnan asiakasturvallisuuden tilaa ja toteutuneita kehittämistoimia vähintään 2 kertaa vuodessa. Toimintakäytäntöjen muutoksia aiheuttavat ilmoitukset käsitellään aina kun se on ajankohtaista. Kokouksissa käsitellään tarvittaessa vaaratapahtuma- ja epäkohtailmoituksia sekä arvioidaan tarvetta toimintakäytäntöjen muutokseen.

Toiminnanjohtaja ja työsuojelupäällikkö seuraavat tapahtumia ja tapahtumat, jossa asiakkaalle on tapahtunut vakava haitta, käsitellään työsuojelutyöryhmässä. Ylemmälle tasolle voidaan siirtää käsiteltäväksi myös asioita,

joihin halutaan työyksikköä laajempi käsittely tai joilla on merkittävää informaatioarvoa. Toiminnanjohtaja arvioi, tarvitseeko asia viedä erikseen hallituksen käsiteltäväksi.

4.3 Vaaratapahtumien ja epäkohtien käsittely Yksikön Artur och Ida hemmet

Yksikön Artur och Ida hemmet henkilökunta on perehdytetty vaaratapahtumien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon epäkohdista ilmoittamiseen. Ilmoitukset käsitellään säännöllisesti työyhteisöissä henkilöstön kanssa. Ilmoitusten pohjalta suunnitellaan ja toteutetaan korjaavia toimenpiteitä sekä kehitetään toimintaprosesseja.

Tiimin kokouksissa käsitellään omassa työyksikössä tapahtuneita vaaratapahtumia ja epäkohtia vähintään kerran kuukaudessa ja yksittäisten ilmoitusten aiheuttamia toimenpiteitä aina kun tapahtumat ovat ajankohtaisia. Vaaratapahtumien ja epäkohtien säännöllinen käsittely työyksiköissä varmistetaan esimerkiksi pitämällä asia vakioaiheena työyksikkökokouksissa.

Yksikön Artur och Ida hemmet on yhteinen turvallisuus- ja pelastussuunnitelma Helykotien vuokra asumisen ja Myllykaaren kotiyhteisön kanssa. Turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaan on määritelty henkilöstön, asiakkaiden ja kiinteistön turvallisuusriskit ja toimenpiteet niiden ehkäisemiseksi sekä toimintaohjeet riskin toteutuessa. Suunnitelmat sisältävät tiedon siitä, millä tavalla vaaratilanteita ennaltaehkäistään, miten niihin varaudutaan ja millä tavalla onnettomuustilanteissa toimitaan. Suunnitelma käydään läpi uusien työntekijöiden kanssa ja jokaisen päivityksen jälkeen koko työyhteisön kanssa.

Vaarojen ja riskien arviointi tehdään **yksikön Artur och Ida hemmet** yhdessä henkilökunnan kanssa vuosittain. Arvioinneissa huomioidaan kaikki asukkaisiin, henkilökuntaan, sivullisiin henkilöihin, rakennukseen, irtaimen omaisuuteen ja ympäristöön kohdistuvat riskit ja vaarat. Arvioinnissa huomioidaan myös toimipaikan ulkopuolella tapahtuva toiminta, kuten retket ja ulkoilut. Arvioinnin tulosten perusteella kuvataan turvallisuusjärjestelyt ja annetaan ennaltaehkäisy- ja toimintaohjeita.

Yksikön Artur och Ida hemmet työtapaturmat käsitellään välittömästi tapaturman sattumisen jälkeen osallisen kanssa. Työsuojelutilastot käsitellään tiimien kokouksissa ja niiden pohjalta tehdään korjaavia toimenpiteitä. Keskeistä on työhön liittyvien riskien arviointi ja ennaltaehkäisy.

5 Asiakkaan asema, oikeudet ja oikeusturva

5.1 Palvelutarpeen arviointi, palveluiden hakeminen ja päätöksenteko

Asukasvalinnat yhteisölliseen asumiseen toteutetaan Helsingin kaupungin asuntopalvelujen Arava- ja korkotukilainoitetuille taloille antaman vuokrausohjeen mukaisesti. Kiinteistöjen asukaspohja pyritään pitämään mahdollisimman monipuolisena. Asukasvalinnoissa hakijan taloudellisen tilanteen lisäksi tulee huomioida asunto- ja palveluiden tarve.

Sosiaalihuoltolain mukainen palvelutarpeen arviointi on keskitetty Helsingissä asiakasohjausyksikköön, Helykodit ry:n ympärivuorokautiseen hoivaan asiakkaat tulevat palvelutarpeen arviointiin perustuvalla päätöksellä, eikä ryhmäkodissa tehdä asukasvalintaa. Ryhmäkodeissa hyödynnetään jo tehtyä palvelutarpeen arviointia asiakkaan yksilöllisen hoidon ja palvelun suunnittelussa.

5.2 Hoitosuunnitelma

Artur och Ida hemmet yksikössä hoidon ja palvelun tarve kirjataan asiakkaan henkilökohtaiseen, päivittäistä hoitoa tai palvelua koskevaan suunnitelmaan DomaCare asiakas- ja potilastieto järjestelmään.

Suunnitelman tavoitteena on auttaa asiakasta saavuttamaan elämänlaadulleen ja toimintakyvylleen asetetut tavoitteet. Suunnitelman avulla seurataan asiakkaan palvelutarpeessa tapahtuvia muutoksia ja koordinoidaan myönnettyjä palveluja. Suunnitelma päivitetään noudattaen sovittuja määräaikoja tai asiakkaan toimintakyvyn/avun tarpeen/voinnin olennaisesti muuttuessa. Asiakkaan suunnitelmat tehdään RAI-järjestelmän tietoja apuna käyttäen.

5.3 Asiakkaan kohtelu ja itsemäärämisoikeuden rajoittaminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden tehtävänä on kunnioittaa ja vahvistaa asiakkaan itsemäärämisoikeutta sekä kohdella asiakkaita hyvin ja yhdenvertaisesti. Jokaisella asiakkaalla tulee olla elämäntilanteesta riippumatta mahdollisuus kasvuun ja kehitykseen sekä oikeus hyvään ja arvokkaaseen elämään. Asiakkaalle annetaan tietoa häntä koskevista asioista ymmärrettävällä tavalla sekä tuetaan ja rohkaistaan osallisuuteen ja osallistumaan palvelujensa suunnitteluun, päätöksentekoon ja toteuttamiseen kykyjensä ja ikätasonsa mukaisesti. Asiakasta koskeva asia on käsiteltävä ja ratkaistava siten, että ensisijaisesti otetaan huomioon asiakkaan etu. Asiakasta on suojeltava kaikenlaiselta ruumiilliselta ja henkiseltä väkivallalta, huonolta kohtelulta ja hyväksikäytöltä. Helykotien toiminta

Tähän liittyen ympärivuorokautista hoivaa ohjeistetaan Helsingin kaupungin pysyväisohjeella PYSY145 Asiakkaiden fyysinen rajoittaminen, joka kuuluu uuden työntekijän perehtymismateriaaliin ja joka käydään läpi työyhteisössä vuosittain.

Yksikössä Artur och Ida hemmet asiakkaan hoito ja huolenpito perustuvat ensisijaisesti vapaaehtoisuuteen ja yhteisymmärrykseen. Palveluja toteutetaan lähtökohtaisesti rajoittamatta henkilön itsemäärämisoikeutta. Rajoitustoimenpiteille on aina oltava laissa säädetty peruste. Yksikössä Artur och Ida hemmet itsemäärämisoikeutta rajoittavista toimenpiteistä kirjataan ohjeistuksen mukaiset päätökset asiakastietojärjestelmään. Mahdolliset rajoitustoimenpiteet toteutetaan lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti henkilön ihmisarvoa kunnioittaen. Rajoitustoimenpiteiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti moniammatillisessa tiimissä ja ne lakkautetaan välittömästi, kun niiden käyttö ei ole enää tarpeen asiakkaan itsensä tai muiden turvaamiseksi.

5.4 Palautekanavat ja tiedon hyödyntäminen

Helykodit ry:n toimipisteissä pyrimme tarjoamaan asiakkaillemme asiakaslähtöistä, joustavaa ja yksilöllistä palvelua. Toivomme kuulevamme asiakkaiden mielipiteet palvelusta sekä mahdollisista epäkohdista. Helykodit ry:ssä palautetta saadaan useiden eri kanavien kautta. Asiakkaat, omaiset ja vieraat voivat antaa digitaalista palautetta Helykotien verkkosivuilla. Palautepalvelun kautta tulevat palautteet käsitellään ajantasaisesti ja niihin vastataan kirjallisesti, mikäli palautteen antaja on jättänyt yhteystietonsa. Palautetta voi antaa myös nimettömästi.

Palautetta kerätään asiakkailta yksiköiden palautelaatikkoon ja suoraa palautetta saadaan asiakaskohtaisissa. Saamme lisäksi asiakkailta palautetta ja saamme tietoa asiakaskokemuksesta esimerkiksi THL:n asiakastytytyväisyyskyselyn, ruokapalvelun tuottajan asiakaskyselyn ja Helsingin kaupungin ostopalveluyksikön auditointien pohjalta. Palautetta ja kehitysehdotuksia saadaan lisäksi valvontaviranomaisten ohjaus- ja valvontakäyntien perusteella. Palautteet käsitellään säännöllisesti johtoryhmässä ja hallituksessa.

Asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus hoidostaan tai kohtelustaan. Muistutus tehdään palvelujohtajille tai toiminnanjohtajalle. Muistutuksen tekeminen ei vaikuta asiakkaan oikeuteen kannella asiasta sosiaalihuoltoa valvoville viranomaisille. Muistutukseen on annettava vastaus ilman aiheetonta viivytystä. Asiakkaalle on pyynnöstä kerrottava vastauksen arvioitu antamisajankohta ja vastattava käsittelyn etenemistä koskeviin tiedusteluihin.

Yksikön toimintaa koskevat muistutukset ja kantelut käydään yksiköissä läpi ja havaittuihin laatupoikkeamiin puututaan välittömästi. Vahingonkorvauslain mukaisesti korvataan myös Helykodit ry:n asiakkaille, heidän omaisilleen ja henkilökunnalle Helykodit ry:n toiminnassa aiheutuneet vahingot. Palautteita hyödynnetään toiminnan kehittämisessä, henkilökunnan koulutuksissa ja päätöksenteon tukena. Toimintaa kehitetään asialkailta ja henkilöstöltä säännöllisesti kerättävän palautteen perusteella.

Yksikössä Artur och Ida hemmet osallisuutta toteutetaan työpaikkakokousten sekä asiakaskokousten avulla. Asiakkaita kannustetaan osallistumaan ja vaikuttamaan. Osallistamista toteutetaan osana kuntouttavaa hoitotyötä jokapäiväisessä toiminnassa mahdollistamalla asukkaiden/asiakkaiden äänen kuuluminen ja kysymällä mielipiteitä ja toiveita. Asiakaspalautteita voi antaa suoraan, palautelaatikkoon tai internetsivujen sähköisen järjestelmän kautta. Asiakaspalautteisiin reagoidaan viiveettä ja palautteita käsitellään yhdessä työyhteisön kanssa.

Saadut palautteet käsitellään tiimipalavereissa palvelujohtajan kanssa. Myös omaiset otetaan mukaan toimintaan ja heille järjestetään omia tilaisuuksia, esim. omaisteniltoja tai tietoisukuja.

6 Sosiaali- ja potilasasiamies

6.1 Asiakasneuvonta

Helykodit ry:ssä työskentelee asiakasneuvoja, joka auttaa ja neuvoo nykyisiä yhteisöllisen asumisen asukkaita sekä on yhteydenpidossa uusiin asiakkaisiin palveluprosessin ajan. Asiakasneuvoja sopii asuntonäytöt ja tekee uusien asukkaiden kanssa vuokra- ja palvelusopimukset. Asiakasneuvoja tekee tiivistä yhteistyötä toiminnanjohtajan, talouspäällikön, palvelujohtajien sekä koko muun henkilökunnan kanssa.

Helykotien asiakasneuvonta ei koske ympärivuorokautisia yksiköitä. Ympärivuorokautisen yksikön asukkaita ja omaisia ohjaa ja avustaa vastuuhuhoitajat, sairaanhoitaja sekä palvelujohtaja

Asiakas, läheinen ja työntekijä voi lähettää ostopalvelua koskevaa palautetta ja huomioita kaupungille: sas.ostopalvelut@hel.fi

7 Palvelun sisällön omavalvonta

7.1 Terveiden – ja sairaanhoito

Helykodi ry:n kotona asumista tukevista palveluista ja ympärivuorokautisista ikäihmisten hoivapalveluista terveyden- ja sairaanhoitoa toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä. Toteuttamiseen osallistuu terveydenhuollon ammattilaisia eri ammattiryhmistä asiakkaan terveyden- ja sairaanhoidollisen tarpeen mukaisesti.

Terveiden- ja sairaanhoidon toteuttamista määrittelevät moniammatillista yhteistyötä koskevat ohjeet. Yhteistyö ja vastuut asiakkaan lääketieteellisen hoidon osalta on määritelty ostopalvelusopimuksessa. Lääkehoitoa määrittää lääkehoitosuunnitelma. Yhteisistä terveyden- ja sairaanhoitoon liittyvistä käytännöistä ohjeistetaan ostopalvelusopimuksissa ja niistä sovitaan johtoryhmässä sekä sairaanhoitajien yhteistyöryhmässä tarpeen mukaan.

Perusterveydenhuollon hoitava lääkäri vastaa asiakkaan lääketieteellisestä hoidosta. Tämän omavalvontasuunnitelman piirissä olevien ostopalveluasiakkaiden hoitava lääkäri on joko Helsingin kaupungin terveysaseman/terveys- ja hyvinvointikeskuksen tai kotihoidon lääkärit tai yksikön lääkäri. Osa asiakkaista asioi myös yksityisessä terveydenhuollossa lääkäripalvelujen osalta. Hoitava lääkäri päättää asiakkaalle annettavasta lääketieteellisestä hoidosta. Hoitotyön ammattilaiset toteuttavat asiakkaan tarvitsemaan terveyden- ja sairaanhoitoa hoitosuunnitelman mukaisesti. Sairanhoidollista osaamista ympärivuorokautisessa hoivassa ja kotihoidossa kehitetään ja ylläpidetään säännöllisen koulutuksen avulla.

Helykotien ympärivuorokautisen hoivan asiakkaiden hoitoa päivystysaikana tukee liikkuva hoitaja (LIHO), joka on Palvelukeskus Helsingin tuottama palvelu. Liikkuvan hoitajan lähettämisestä asiakkaan luokse päättää Helsingin kaupungin geriatripäivystäjä konsultaation perusteella.

Artur och Ida hemmet yksikön lääkäripalvelut tuottaa Mehiläinen lääkäripalvelut Oy. Lääkäri käy kerran kuukaudessa yksikössä ja puhelinkierrot toteutuvat kerran viikossa. Muina aikoina henkilökunnalle on laadittu ohjeistus päivystyksellisten tilanteiden konsultointia varten. Konsultointipalveluja tuottaa Helsingin sairaalan päivystys ja Pihlajalinna.

7.2 Lääkehoito

Turvallinen lääkehoito perustuu säännöllisesti seurattavaan ja päivitettävään lääkehoitosuunnitelmaan. STM:n Turvallinen lääkehoito –oppaassa (STM 2021) linjataan muun muassa lääkehoidon toteuttamiseen periaatteet ja siihen liittyvä vastuunjako sekä vähimmäisvaatimukset, jotka jokaisen lääkehoitoa toteuttavan yksikön on täytettävä.

Lääkehoito yksikössä perustuu yksikkökohtaiseen ja lääkehoidosta vastaavan lääkärin hyväksymään lääkehoitosuunnitelmaan. Yksikön lääkehoidon toteutus pohjautuu ajantasaiseen vuosittain tarkastettavaan sekä tarvittaessa päivitettyyn lääkehoitosuunnitelmaan. Lääkehoitosuunnitelma vastaa sisällöltään yksikön omia erityispiirteitä ja tarpeita. Lääkehoitosuunnitelman ajantasaisuudesta, soveltamisesta käytäntöön sekä päivittämisestä vastaa yksikön esihenkilö. Esihenkilön tulee varmistaa, että henkilökunta perehtyy lääkehoitosuunnitelmaan. Työntekijä on vastuussa itse siitä, että noudattaa lääkehoitosuunnitelmaa.

Lääkehoidon auditointi suoritetaan sisäisesti vuosittain, jonka tuloksien pohjalta tehdään muutoksia. Asukkaiden rokotukset tilataan Helsingin kaupungin ohjeen mukaan. Rokotuksia asukkaille antavat yksikön lääkeluvan suorittaneet sairaanhoitajat.

7.2.1 Lääkehoidon toteuttamiseen vaadittava ammatillinen osaaminen ja lupakäytänteet

Helykotien yksiköissä on käytössä Skhole-koulutuslupien lääkehoidon, lääkelaskennan, pkv-lääkityksen ja rokotuksen teoriakoulutukset ja tenttiosuudet. Esihenkilöt valvovat lääkehoidon kokeen suorittamisen ja sairaanhoitajat ottavat osaamisen näytöt vastaan. Yksikön vastuulääkäri allekirjoittaa sairaanhoitajien, lähihoitajien ja opiskelijoiden lääkeluvat. Lääkelupia tehdään kaksi alkuperäistä kappaletta, joista toinen annetaan työntekijälle näyttöliitteineen ja toinen tenttitodistuksilla liitettynä säilytetään yksiköittäin.

7.2.2 Apteekkipalveluiden toteuttaminen

Artur och Ida hemmet yksikön apteekkipalvelut tuottaa Myllypuron apteekki. Apteekin toimituspäivät ovat tiistaisin ja torstaisin. Annospussit toimitetaan kahden viikon välein. Yhdyshenkilönä toimii apteekin puolesta apteekkari Marianne Franck. Lääkehoidon suunnitelma tarkistetaan kerran vuodessa ja päivitetään tarvittaessa. Sairaanhoitaja vastaa palvelutalon lääkehuollosta. Lääkehoitosuunnitelman hyväksyy ja henkilökunnan lääkeluvat myöntää yksikön lääkäri Niko Wickholm.

7.2.3 Lääkehoidon haitta ja vaaratapahtumat

Helykodeilla on käytössä Riskipulssi haitta ja vaaratapahtumien raportointiin. Riskipulssin käyttöä käsitelty enemmän 4.1 ja 4.2 kappaleissa.

7.3 Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Toimintakyky tarkoittaa ihmisen fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia edellytyksiä selviytyä hänelle itselleen merkityksellisistä ja välttämättömistä jokapäiväisen elämän toiminnoista siinä ympäristössä, jossa elää. Toimintakyvyllä on monta ulottuvuutta: fyysinen, psyykkinen, kognitiivinen ja sosiaalinen toimintakyky.

Kuntouttavaa hoitotyötä toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä päivittäisessä hoitotyössä. Fysioterapeutti arvioi palvelutalon asukkaiden toimintakykyä ja liikkumista, arvioi apuvälineiden tarvetta, ohjaa asiakasta/omaisia niiden hankinnassa ja opastaa niiden käytössä. Helykodin fysioterapeutti on kerran viikossa kussakin yksikössä. Ryhmäkodeissa kullekin asiakkaalle laaditaan yksilöllinen fysioterapia suunnitelma fysioterapian toteuttamiseen. Yksilöllinen kotivoimisteluojelma toteutettavaksi yhdessä hoitajien kanssa. Arvioidaan apuvälineiden tarvetta ja ohjataan omaisia niiden lainaamisessa. Tuolijumppa järjestetään ryhmäkodeissa kerran viikossa.

7.4 Lääkinnällisten laitteiden turvallinen käyttö

Yksiköiden palvelujohtajat vastaavat laitehallinnasta ja uudet laitteet hankitaan eri tuottajilta. Laitteiden käytön perehdyttämisen vastuu on perehdyttävällä hoitajalla. Huollot tilataan laitekohtaisesti tilanteen mukaan. Laiterikosta tehdään Riskipulssi ilmoitus.

Apuvälineet saa lainaan Helsingin kaupungin apuvälinelainaamosta. Apuvälinelainaamoon varataan aika asiointiin, missä fysioterapeutti arvioi apuvälineen tarpeen. Apuväline lainataan asiakkaalle henkilökohtaisesti apuvälinetarpeen arvioinnin jälkeen. Asiakkaan toivotaan olevan henkilökohtaisesti mukana apuvälinekäynnillä esimerkiksi pyörätuolin lainaaminen paikan päällä sovitetaan oikean kokoinen pyörätuoli.

Apuvälinelainaamosta saa lainaan perustason apuvälineitä, kuten kävelykepit, rollaattorit, wc pöntön korotukset, vuoteeseen nousutuet jne. Erityistason apuvälineiden tarve ja mahdollinen hankinta arvioidaan apuvälineyksikössä. Apuväline lainataan lyhyt tai pitkäaikaiseen lainaan. Apuväline tarpeen päätyttyä väline palautetaan takaisin apuvälineyksikköön ja laina poistetaan asiakkaan lainatiedoista.

Yksikössä Artur och Ida hemmet laitteista ja tarvikkeista vastaavat henkilöt:

Lääkinnälliset laitteet: Anna-Greta Savolainen

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet: Sirpa Tikka, fysioterapeutti

7.5 Tartuntatautien ja infektioiden ennaltaehkäisy sekä hygieniakäytännöt

Helykotien yksiköissä rokotukset hoidetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ohjeiden mukaisesti. Rokotukset tilataan HUS-apteekista. Asiakkaiden rokotuksista vastaa sairaanhoitaja, joka on suorittanut tarvittavan rokotuskoulutuksen ja näytöt. Yksikön hygieni- ja suojavarustekäytännöt toteutetaan Helsingin kaupungin ohjeiden mukaisesti. Perehdytyksessä varmistetaan, että uudet työntekijät ymmärtävät ja osaavat soveltaa näitä käytäntöjä. Tarvittaessa konsultoidaan Helsingin kaupungin asiantuntijoita tartuntatautien ja infektioiden ennaltaehkäisyssä ja hygieniakäytännöissä.

Joka yksikössä on hygieniavastaava ja teemme yhteistyötä Helsingin kaupungin hygieni- asiantuntijan kanssa. Hygieniavastaavat osallistuvat Helsingin kaupungin koulutuksiin. Hygieniavastaava ohjaa ja kouluttaa muita työntekijöitä. Hän myös perehdyttää uudet työntekijät yksikön hygieniakäytäntöihin. Vastaava seuraa hygieniatuotteiden kulutusta ja huolehtii, että lääkehoitotilat ja työvälineet puhdistetaan säännöllisin välein.

Helsingin kaupunki käy tekemässä hygieni- auditoinnin vuosittain, auditointiraportin mukaan yksiköt tekee tarvittavat korjaukset ja muutokset. Helsingin kaupungin hygieniakouluttaja kouluttaa pyydettyä.

Helykotien yksiköiden käytössä on hygieni- ohjeet ja hygieniakäytänteet kuuluvat perehdytysuunnitelmaan. Helykodeilla noudatetaan perus hygieniakäytänteitä, hyvää käsihygieniaa, ei käytetä kynsilakkaa, sormuksia eikä rannekelloja tai koruja, pitkiä hihoja.

Henkilökunnan rokotussuojan tulee olla tartuntatautilain (1227/2016) 48§ mukainen. Esihenkilön vastuulla on huolehtia, että työntekijällä on vaadittavat rokotukset. Henkilökunta saa rokotukset omalta terveysasemalta. Opiskelijoiden rokotussuojasta huolehtii opiskelijahuolto. Asiakkaiden suojaamiseksi tartuntatautilaki (1227/2016) 55§ velvoittaa työnantajaa tarkastamaan mahdollisen tuberkuloosin riskin. Helykodeilla esihenkilö vastaa riittävän suojan toteutumisesta. Enemmän henkilökunnan rokotussuojasta kappaleessa 8.3.

7.6 Ravitseminen

Asiakkaiden ravitsemuksessa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan julkaisemia suosituksia ja niihin perustuvia oppaita huomioiden yksilölliset tarpeet. Asiakkaiden riittävä ravinto ja nesteen saanti sekä ravitsemuksen taso ovat tärkeitä ja niitä tulee seurata ja arvioida. Hyvä ravitseminen on toimintakyvyn edellytys, joka turvaa päivittäisen elämän sujumisen ja parantaa elämänlaatua. Ryhmäkodeissa seurataan ruoan laatua, mitataan lämpötilat ennen ruoan jakoa ja viimeisen annoksen jaon yhteydessä, merkitään ylös kerran viikossa.

Asiakkaiden ravitsemustilaa ja siinä tapahtuvia muutoksia arvioidaan säännöllisesti seuraamalla painoa vähintään kerran kuukaudessa, painon muutosta, painoindeksiä (BMI) sekä hyödyntämällä MNA- (Mini Nutritional Assessment) ja RAI-arviointitietoja. Yksiköissä on ravitsemusvastaavat, jotka osallistuvat säännöllisiin yhteistyötapaamisiin ruokapalveluiden tuottajan kanssa. Yhteistyötapaamisissa arvioidaan palvelun laadun sisältöä ja toteutumista sekä sovitaan käytänteistä.

Asiakkaan hoitotyön suunnitelmaan kirjataan yksilöllisesti asiakkaan ravitsemukseen vaikuttavat tekijät, kuten asiakkaan toimintakyky, ravitsemustila, tarvittavat tukitoimet, kuten apuvälineet tai ruokailussa avustamisen tarve sekä suunterveys ja -hoito. Suunnitelmaan kirjataan ravitsemushoidon nykytila, tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi. Suunnitelma arvioidaan asiakkaan ravitsemuksen tarpeiden muuttuessa.

Ruokapalvelun tuottajana Helykodeilla toimii Delicatessen, joka vastaa aterioiden laadusta sopimuksen mukaisella tavalla ja oman toimintansa riskienhallinnasta omassa omavalvontasuunnitelmassaan. Keittiöhenkilökunta suorittaa ruokien lämpöseurantaa omavalvontasuunnitelman mukaisesti. Ruokapalveluiden tuottajilta on saatavissa tietoa aterioiden ravintosisällöistä ja toimitetuista erityisruokavaliosta. Ruokapalvelujen ravitsemuslaatua palveluntuottaja seuraa ruokalistakierron mukaisilla ravintosisältölaskelmilla.

Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa asiakas maksaa asiakasmaksunsa yhteydessä täysihoidosta. Asiakkaat maksavat pääsääntöisesti itse täydennys- ja lisäravintovalmisteet. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen asiakkaan asiakasmaksua määritettäessä nämä kulut voidaan huomioida erityisenä vähennyksenä. Kulujen huomioiminen edellyttää, että hakemukseen on liitetty terveydenhuollon ammattilaisen selvitys tai lausunto.

Ryhmäkotien ruokailuajat ovat:

Aamiainen klo 8:00-10:00

Lounas klo 12:00

Päiväkahvi klo 15:00

Päivällinen klo 17:00

8 Henkilöstöjohtaminen ja turvallisen työnteon edellytykset

8.1 Henkilöstön määrä, rakenne ja ammattien harjoittamisen edellytykset ja valvonta

Toimintayksikössä on monipuolinen ja yksikön asiakastarpeita vastaava henkilöstö. Henkilöstömitoitus suunniteltaessa ja arvioitaessa otetaan huomioon asiakkaiden toimintakyky ja avun tarve, palvelurakenne, palvelujen tuottaminen ja saatavuus sekä henkilöstöön ja työn organisointiin liittyvät tekijät.

Terveystenhuollon ammattien harjoittamisen vaatimukset on säädetty terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994). Terveystenhuollon ammateissa toimiminen edellyttää koulutuksen ja Valviran laillistuksen tai rekisteröinnin lisäksi riittäviä ammattitaito- ja -tietoja, sekä sitä, että henkilö kykenee terveydentilansa ja toimintakykynsä puolesta toimimaan ammatissaan.

Sosiaalihuollon ammattien harjoittamisesta säädetään laissa sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015). Sosiaalipalveluja tuottavissa yksiköissä esihenkilö vastaa siitä, että toiminnassa (työvuoroissa) on tarvittava määrä sosiaalihuollon ammattihenkilöitä. Tarvittava henkilöstömäärä riippuu asiakkaiden avun tarpeesta, määrästä ja toimintaympäristöstä.

Ohjeistuksen mukaan työnantaja tarkistaa ennen päätöstä palvelukseen ottamisesta, että palkattavalla henkilöllä on tutkinnon lisäksi myös Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston Valviran rekisteröinti. Helykodit ry edellyttää, että sekä laillistetut että nimikesuojatut ammattihenkilöt on merkitty Valviran rekisteriin. Myös Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimi vaatii ostopalvelujen hankkimista koskevissa tarjouspyynnöissään Helykoteja tarkistamaan ko. asiat palkattavalta työntekijältä. Omavalvontaan sisältyy myös valvontalain 28 §:ssä säädetty palveluntuottajan velvollisuus tarkistaa työntekijöiden rikosrekisteriote iäkkäiden henkilöiden sosiaali- ja terveystieteiden palveluissa. Ulkomaalaislakiin 301/2004 perustuen Helykodeilla on oma ohjeistus ulkomaalaisten palkkaamiseen.

Helykodit ry:n toiminnassa huomioidaan, että henkilöstömitoitus vastaa asiakkaiden palvelujen tarvetta. Toteutuneen henkilöstömitoituksen on oltava 1.4.2023 alkaen vähintään 0,65 työntekijää asiakasta ympärivuorokautisen palveluasumisen toimintayksikössä, jolla on yhteiset toimitilat ja oma työvuorosuunnittelu ja joka toimii yhden esimiehen alaisuudessa.

Helykotien henkilöstön määrä ja rakenne	
Nimike	Määrä
Toiminnanjohtaja	1
Taluspäällikkö	1
Asiakasneuvoja	1
Palvelujohtaja	4

Vastaava sairaanhoitaja	2
Sairaanhoitaja	2
Lähihoitaja	35
Hoiva-avustaja	3
Fysioterapeutti	1
Oppisopimus opiskelija	2
Yhteensä	54

Taulukko 1. Helykotien henkilöstön määrä

Yksikkö Arturoch Ida hemmet henkilöstön määrä ja rakenne	
Nimike	Määrä
Palvelujohtaja	1
Vastaava sairaanhoitaja	1
Lähihoitaja	10
Hoiva-avustaja	1
Fysioterapeutti	0,2
Yhteensä	13,2

8.2 Rekrytointi

Henkilöstösuunnittelua tehdään ennakoivasti muutamaksi vuodeksi eteenpäin riittävän ja osaavan henkilöstön turvaamiseksi. Henkilöstötarvetta ja tämän toteutumista seurataan strategisilla seurantamittareilla. Suunnitelmat toimeenpannaan vuositasona talousarviossa ja siihen perustuvassa toimintasuunnitelmassa.

Helykodit ry:n henkilöstön rekrytointi perustuu tehtäviä koskeviin ohjeisiin, toimintasuunnitelmaan, tulosbudjettiin sekä henkilökunnan palvelukseen ottamista koskeviin ohjeisiin.

Työvoiman muutostarpeet esitetään seuraavan vuoden talousarvioesityksessä. Helykodeilla on ammattihenkilöille määritelty kelpoisuusvaatimukset, jotka ilmoitetaan aina työpaikkailmoituksessa. Työntekijöiden soveltuvuus ja luotettavuus työtehtäviin arvioidaan rekrytointitilanteessa. Opiskelijoiden toimimisesta sijaisina ja palkkaamisesta on omat ohjeensa.

Hoidettaessa ikäihmisiä rekrytoitujen työntekijöiden perehdyttäminen työtehtäviin on erityisen tärkeää asiakkaiden hyvän ja turvallisen hoidon sekä arvokkaan elämän mahdollistamiseksi. Hyvällä perehtymisellä ja

perehdytyksellä voidaan myös edesauttaa työyhteisöjen hyvinvointia ja henkilökunnan sitoutumista työhönsä ja työpaikkaansa. Perehtymisen suunnittelu alkaa jo rekrytointivaiheessa. Hänelle nimetään oma perehdyttäjä, joka yhdessä esihenkilön kanssa suunnittelee perehtymisen kunkin yksikön oman kirjallisen perehtymisprosessin mukaisesti.

Lakisääteisen henkilöstömitoituksen toteutumista palvelujohtajat tarkastelevat jatkuvasti suunnitellessaan työvuoroja sekä päivittäisessä johtamistyössä. Ennakoimalla mahdollisuuksien mukaan tulevia rekrytointitarpeita pyritään varmistamaan, että käytössä on kaikkina aikoina riittävä määrä osaavaa ja asiantuntevaa henkilöstöä. Toteutuneita henkilöstömitoituksia seurataan ja esimerkiksi yön aikaista hoitajamitoitusta tarkastellaan säännöllisesti yötyöpalaverissa henkilökunnan kanssa yhdessä, arvioiden yöaikaista asukaskäyntejä, hälytyksiä, teknologisten ratkaisujen tarpeita sekä henkilökunnan näkemyksiä. Tarvittaessa toteutuva henkilöstömitoitus ja asukastyön laatu varmistetaan tilapäisen työvoiman tai oman henkilökunnan tekemien lisä- ja ylityötuntien avulla.

Helykodit ry:llä toimii rekrytointikoordinaattori, joka vastaa rekrytointiprosessista suunnitelman mukaisesti. Rekrytointikoordinaattori toimii yhteistyössä palvelujohtajien kanssa ja tukee rekrytointiprosessin etenemistä. Lisäksi rekrytointikoordinaattori osallistuu rekrytointitapahtumiin.

Artur och Ida hemmet yksikössä vakituinen henkilökunta perehdyttää uuden työntekijän. Perehtymisen tueksi on käytössä perehtymisen checklist työntekijälle ja esihenkilölle sekä lääkehoidon perehdytyksen checklist.

8.3 Henkilöstön rokotukset sekä työntekijä terveydentilan selvitys tuberkuloositartunnasta

Tartuntatautilaki suojaa potilaita ja asiakkaita määritellyiltä tartuntataudeilta ja näin ollen lisää potilasturvallisuutta. Tartuntatautilain (1227/2016) 48 § sisältää 1.3.2018 voimaan tulleen veloitteen työntekijän ja työharjoittelussa olevan opiskelijan rokotussuojasta. Rokotussuoja tulee olla henkilöillä, jotka työskentelevät pääsääntöisesti ja toistuvasti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden asiakas- ja potilastiloissa sekä sairaan- ja potilaskuljetuksessa.

Tartuntatautilakiin liittyvä ohje käsitellään säännöllisesti johtoryhmässä ja työpaikkakokouksissa niiden työntekijöiden kanssa, joita rokotusvelvoite koskee. Palvelujohtajien tulee kerätä tartuntatautilain mukaiset henkilöstön rokotussuojatiedot ja säilyttää ne rokotuksen voimassaoloajan lukitussa kaapissa tai sähköisesti salasanan takana.

Mikäli työntekijä ei anna selvitystä tai ei halua ottaa rokotteita, ohjaa palvelujohtaja hänet ottamaan yhteyttä omaan työterveyshoitajaan. Vastaavasti opiskelija ohjataan opiskeluterveydenhuoltoon ja työ- ja oppisopimussuhteessa olevat tai koulutussopimuksella opiskelevat henkilöt omalle terveysasemalle.

1.3.2017 voimaan astuneen tartuntatautilain (1227/2016) 55§ velvoittaa potilaiden tai asiakkaiden suojaamiseksi työnantajan vaatimaan tietyissä tehtävissä toimivalta työntekijältä luotettava selvitys siitä, ettei tämä sairasta hengityselinten tuberkuloosia. Selvitys on vaadittava myös harjoittelijoilta ja muilta vastaavilta henkilöiltä, jotka toimivat työpaikalla ilman palvelussuhdetta. Ilman edellä mainittua selvitystä työntekijä ei saa toimia sosiaalihuollon tai terveydenhuollon toimintayksiköissä. Työterveystarkastukset kohdistetaan

sosiaalihuollon tai terveydenhuollon toimintayksiköissä hoitotehtävissä toimiviin työntekijöihin. Lisäohjeistus löytyy THL julkaisusta "Työntekijälle tehtävät terveydentilan selvitykset tuberkuloositartuntojen torjumiseksi".

9 Toimitilat ja tukipalvelut

9.1 Toimitilat

Yhdessä käyttäjien kanssa huolehditaan tilojen terveellisyydestä, turvallisuudesta, toimivuudesta ja kunnon pitkäaikaista säilymistä.

Toimipaikan nimi: Myllypuron Helykoti, ryhmäkoti Arthur och Ida hemmet

Osoite: Kivensilmänkuja 7, 00920 Helsinki

Artur och Ida hemmet yksikkö sijaitsee Myllypuron Helykodissa ensimmäisessä kerroksessa, joka on Helykodi ry:n ja Kehitysvammatuki-57 omistaman As. Oy Helsingin Helykoti Rakennus on valmistunut 2/1997. Ryhmäkoti Arthur och Ida hemmet-yksikön paikat on tarkoitettu ruotsinkielisille muistisairaille asiakkaille. Paikat ovat Helsingin kaupungin ostopalvelupaikkoja (puitesopimus). Ryhmäkoti on hyväksytty Helsingin kaupungin palvelusetelipaikaksi.

Arthur och Ida hemmet-yksikön huoneet ovat kooltaan 20m² sisältäen huoneen ja wc/suihkutiloineen. Asiakkaiden käytössä on yhteisiä tiloja, jotka sisältävät ruokailu/oleskelutilan, kodinhoitotiloja sekä saunan. Lisäksi asiakkaiden käytössä on samassa talossa sijaitsevat jumppasali, askartelutila ja ruokasali. Arthur och Ida hemmet-yksikössä on oma aidattu suojaisa sisäpiha asiakkaiden ulkoilua ja oleskelua varten.

9.2 Tukipalvelut

9.2.1 Kuljetukset

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen asiakkaat tilaavat ja maksavat itse kiireettömät kuljetukset. Julkisen ja yksityisen terveydenhuoltoon voi tilata Kela-taksin ja kiireetöntä ambulanssia vaativat kuljetukset tilataan yksityisiltä palveluntuottajilta. Akuutissa hätätilanteessa soitetään aina 112.

9.2.2 Siivous- ja pyykkihuolto

Palvelutalon asiakkaiden siivouksen ja pyykkihuollon järjestämisestä sovitaan asiakkaan palvelu- ja hoitosuunnitelmaa tehtäessä. Palvelutalon asiakas hankkii omat käyttö- ja liinavaatteensa. Tarvittaessa henkilökunta auttaa vaatteiden hankinnassa. Asiakkaan käyttö- ja liinavaatteiden huollosta sovitaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa. Asiakkaan arkojen tekstiilien ym. erityishuoltoa tarvitsevien vaatteiden huollosta ja kustannuksista vastaa asiakas.

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen asiakas hankkii omat käyttövaatteensa. Asiakkaan käyttövaatteiden huollosta sovitaan hoitoyksikössä. Asiakkaan arkojen tekstiilien ym. erityishuoltoa tarvitsevien vaatteiden huollosta ja kustannuksista vastaa asiakas. Palveluasunnot siivotaan pääsääntöisesti kahden viikon välein ja

ryhmäkotien asunnot viikoittain yksikön siivoustyön palvelukuvauksen ja ohjeistuksen mukaisesti. Työ tehdään mahdollisuuksien mukaan yhdessä asiakkaan kanssa. Ikkunoiden pesu suoritetaan kerran vuodessa. Kaikki siivousvälineet ja -tarvikkeet sisältyvät palveluasumisen perusmaksuun.

Helykodit ry:n siivouspalveluista vastaa Pikkunoita Oy. Henkilökunta vastaa päivittäisestä yhteistyöstä siivouspalvelun tuottajan kanssa. Siivousyhdyshenkilö, toiminnanjohtaja ja siivouspalvelun tuottaja valvovat yhteistyössä siivouksen laatua, sopimuksen toteutumista sekä kehittämistyötä.

Liinavaatehuolto ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ostetaan Lindström Oy:ltä. Asukkaiden vaatteiden pyykkihuollosta ryhmäkodeissa sekä palvelutalossa vastaa oma henkilökunta. Pyykkihuoltoa varten jokaisessa ryhmäkodissa on oma pyykkihuone. Lisäksi palvelutalojen alakerrassa on oma pesutila palvelutalon pyykkihuoltoa varten. Asukkaiden vaatteet tulee ohjeen mukaan olla sellaisia, jotka kestävät 60 asteen lämpötilan, jossa pyykki pestään. Jos asukkailla on hienopyykkiä (30–40 asteessa pestäviä), ohjataan ensisijaisesti omaisia pesemään ko. pyykki kotonaan. Jokaisen asukkaan pyykki pestään erillään muiden pyykeistä. Pestävää pyykkiä käsitellään suojakäsinein ja tarvittaessa käytetään myös suojaesiliinaa. Pesukoneiden tiivisterenkaat desinfioidaan aina koneen täyttämisen jälkeen käytössä olevalla pintadesinfektioaineella.

9.3 Terveysuojelulain mukainen omavalvonta

Kontulan, Myllypuron ja Yläkiventien isännöitsijä Ari Muhonen. Kettutien kiinteistön isännöinnistä vastaa Kiinteistöharmonia Oy. Kiinteistöhuollosta vastaa ympärivuorokautisesti PHM Kiinteistöhuolto.

Terveysuojelun valvontasuunnitelman mukainen tarkastus on tehty 6.10.2023. Tarkastuksen perusteella ympäristöpalvelut arvioivat olosuhteiden olevan sellaiset, ettei niistä aiheudu terveysuojelulain 1 §:n tarkoittamaa terveyshaittaa tiloissa oleskeleville, eikä terveysuojeluviranomaisen jatkotoimenpiteille ollut tarvetta.

9.4 Ympäristötyö

Jätelain (646/2011) mukaan kaikessa toiminnassa on ensisijaisesti vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Syntyvä jäte ohjataan uudelleenkäyttöön, toissijaisesti kierrätykseen materiaalina tai lopulta hyödynnettäväksi energiana. Toimijoiden tulee tunnistaa, lajitella ja varastoida jätteet oikein ja toimittaa ne asianmukaiseen vastaanottoaikaan.

Tavallisten yhdyskuntajätteiden (biojäte, kartonki, pahvi, lasi, metalli, keräys- ja toimistopaperi, pakkausmuovi, sekajäte) jätehuolto kuuluu kiinteistölle. Erityisjätteiden (lääkejäte, pistävä ja viiltävä jäte, biologinen jäte, sairaalalasi, vaarallinen jäte, sähkö- ja elektroniikkaromu, tietosuojamateriaali) jätehuollon järjestäminen kuuluu Helykodeille sopimusten puitteissa. Lääkejätteiden käsittely ja hävittäminen kuvataan lääkehoitosuunnitelmassa.

Yksikössä on erilliset jätteenlajitteluastiat, henkilökunta ohjeistetaan ja koulutetaan jätteidenlajittelussa päivittäisen työn yhteydessä sekä tiimipalavereissa.

9.5 Teknologiset ratkaisut

Henkilökunnan ja asiakkaiden turvallisuudesta huolehditaan erilaisilla hälytys- ja kutsulaitteilla. **Ympäri vuorokautisessa palveluasumisessa** tiloissa on, palohälytys- tai palovaroitinjärjestelmä ja sprinklerijärjestelmä. **Hoitajilla** on käytössä yöaikaan henkilöhälytin ja kummallakin käytävällä on yhden hälytysnapit seinillä, jotka hälyttää turvapuhelimessa sekä Tunstallin näytössä hoitajien toimistossa.

10 Asiakas- ja potilastietojen käsittely

10.1 Asiakas- ja potilastietojen käsittely

Helykodi ry kerää henkilötietoja eri rekistereihin tietojen käyttötarkoitusten mukaan. Helykodeissa käsitellään asiakas- ja potilastietoja rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi eli terveyden- ja sosiaalihuollon järjestämiseksi. Erityisiä henkilöryhmiä koskevat tiedot käsitellään terveys- ja sosiaalihuoltoa koskevia tietoja. Käsittely on luvallista EU:n yleisen tietosuojalain 9 artiklan 2 momentin h-kohdan perusteella, jonka mukaan tietojen käsittely on luvallista silloin, kun se on tarpeen terveys- ja sosiaalihuollossa.

Henkilörekistereistä on laadittu rekisteriselosteet, joista näkee kunkin rekisterin tietojen käsittelyn tarkoitukset ja muuta tarpeellista tietoa, kuten kuka on rekisterinpitäjä ja kuka on rekisterin yhteyshenkilö. Rekisteriselosteet ovat Helykodi ry:n verkkosivuilla ja selosteet ovat saatavissa myös yksiköistä. Rekisteröidyt eli potilaat ja asiakkaat voivat käyttää rekisteröidyn oikeuksiaan (mm. oikeus tarkastaa omat tietonsa).

EU:n yleinen tietosuojalain 37 artikla edellyttää tietosuojavastaavan nimittämistä, kun henkilötietoja käsitellään laajamittaisesti. Tietosuojavastaava neuvoo ja ohjeistaa tietosuojalainsäädännön mukaisista velvollisuuksista, seuraa, että tietosuojalainsäädöksiä noudatetaan ja tekee tähän liittyviä tarkastuksia. Lisäksi hän tekee yhteistyötä tietosuojavaltuutetun toimiston kanssa ja toimii sen yhteyspisteenä käsittelyyn liittyvissä kysymyksissä.

Helykodi ry:n tietosuojan ja tietoturvan vastuuhenkilönä toimii palvelujohtaja Lassi Uusi-Seppä.

10.2 Tietosuojalain mukaisen osoitusvelvollisuuden toteuttaminen

Helykodi ry:n toiminnalla on henkilörekisteri ja rekisteröityjä informoidaan tietosuojaselosteella. Jos palvelua toteutetaan yhdessä terveydenhuollon kanssa, on lääketieteellinen terveyden- ja sairaanhoito terveydenhuoltoa. Henkilötietojen käsittelystä terveydenhuollossa informoidaan asiakkaita potilasrekisterin tietosuojaselosteella.

10.3 Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Lassi Uusi-Seppä

lassi.uusi-seppa@helykodi.fi

050 462 0016

11 Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta

Yksikkökohtaista tietoa palvelun laadun ja asiakasturvallisuuden kehittämisen tarpeista saadaan useista eri lähteistä. Riskinhallinnan prosessissa käsitellään tietoon tulleet kehittämistarpeet ja niille sovitaan riskin vakavuuden mukaan suunnitelma, miten asia hoidetaan kuntoon.

Helykodit Ry:ssä toimintaa kehitetään strategian tavoitteiden suuntaisesti ja kehittämistyö on kuvattu toimintasuunnitelmassa. Kehittämistyö liittyy erityisesti johtamisen kehittämiseen, henkilöstön osaamisen varmistamiseen ja hyvinvointiin, turvalliseen ja laadukkaaseen hoitoon sekä toimiviin yhteistyöprosesseihin tukipalveluiden kanssa.

12 Seuranta, päivitys ja raportointi.

Helykotien omavalvontaohjelmaa ja yksiköiden omavalvontasuunnitelmia päivitetään vuosittain. Päivityksen yhteydessä laaditaan yhteenveto suunnitelman toteutumisesta ja sen perusteella asetetaan uusia tavoitteita. Omavalvontasuunnitelman toteutumista seurataan itsearviointitaulukon mukaisesti (Liite 1.). Taulukossa on kuukausittain, neljännes- ja puolivuositain sekä vuosittain seurattavia kokonaisuuksia.

Suunnitelman hyväksyntä

Tämä suunnitelma on päivitetty ja hyväksytty

Helsingissä 11.4.2025

Allekirjoitettu sähköisesti

lisa Honkavaara, Toiminnanjohtaja

Helykodat ry

Allekirjoitettu sähköisesti

Anna-Greta Savolainen, Palvelujohtaja

Artur och Ida hemmet

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 22 pages before this page
Dokumentet inneholder 22 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 22 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 22 sider før denne side

Detta dokument innehåller 22 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende